

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 L.
» četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 51 V Gorici, v soboto 27. junija 1925.

Leto VIII.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcijski

»GORIŠKE STRAŽE«
Tisk Zadrugne tiskarne
v Gorici, Riva Piazzut-
ta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —

Nepotrebni strahovi.

Italijanski časnikar Mario Nordio je priobčil v tržaškem »Piccolo« z dne 25. t. m. članek pod skrivnostnim naslovom: »Plemenito poslanstvo italijanske Gorice ogroženo? Stalno in vedno večje doseljevanje tujerodnih elementov v mesto.« Članek pravi v uvodu, da ne misli delati razburjenja in črnih prorokovanj, temveč da hoče samo pravočasno opozoriti merodajne kroge na položaj.

Gorica, razlaga Nordio, leži na pragu Soške in Vipavske doline, koih prebivalstvo je v celoti tujerodno. Umevno je, da to prebivalstvo teži v svoje naravno središče. To teženje, četudi neprostoovoljno, pripelje najbolj inteligentne, delavne in izobražene Slovence v Gorico. V mestu opazujemo zato naraščanje slovenske trgovine, male industrije, strokovnega delavstva in posebej množenje slov. odvetnikov. To naraščanje bi ne bilo nič nevarnega, če bi se enako godilo tudi na italijanski strani. Toda dejanski se to ne vrši. Italijani sicer prihajajo, ampak samo mimogrede. Mestni anagrafični urad zadnje mesece ni vpisal razun enega orožniškega častnika, enega podčastnika ter štirih ali pet sem poslanih uradnikov, nobenega doseljenega Italijana, medtem ko se je naselilo več slovenskih družin. Prej se slovansko doseljevanje ni opazilo, ker se je radi obnovitvenih del nastanilo v Gorici mnogo firm in podjetij, ki so se zdaj, ko so obnovljena dela večinoma dokončana, vrnila v domače kraje. Zato pa postaja vprašanje zdaj pereče, zlasti še radi tega, ker je Gorica po novi politični in upravni razdelitvi osamljena in zapuščena. Furlanska nižava je združena skoro v celoti z Vidmom in Trstom. Medtem ko je slovensko zaledje po zemljepisni legi in gospodarskih stikih navezано na Gorico, jo posejajo italijanske podeželske množice iz Furlanije in ostale države zelo redko.

Mesto torej, ki bi moralo imeti kot glavno nalogo širiti italijansko civilizacijo potom drugorodcev, bo v krajši ali daljši bodočnosti nehalo uspešno

vršiti svoje poslanstvo, ker bo italijanski narodni element izgubil svoje prvenstvo.

To svôjo trditev podkreplja Nordio s tem, da navaja številke dijakov, ki so se prijavili k izpitu na goriških srednjih šolah. Na kr. gimnaziji je bilo po njegovih podatkih predloženih 121 prošenj, od teh je 91 Slovencev. Na komplementarni šoli je med 59 prošnjami 27 slovenskih. Slično je tudi na drugih zavodih. Obstojta tedaj nevarnost, da bodo v prvih razredih srednjih šol, kjer se je število italijanskih dijakov občutno skrčilo, močne skupine mladeničev, ki se bodo sicer učili na pamet: »Garibaldi je umrl na Capreri«, a v srcu bodo mislili na sv. Cirila in Metoda.

Na podlagi vseh teh in še drugih dejstev prihaja italijanski časnikar do zaključka, da naj merodajni krogi začnejo o zadevi pravočasno razmišljati in naj poiščejo primerne protiukrepe. Ne da bi hotel dajati kaka obvezna navodila, pove nekaj nasvetov:

V Gorici naj se ustanove naprave, ki bodo spravile več italijanskih družin za stalno v mesto.

Industrijska podjetja naj nastavlja jo pretežno italijanske uradnike.

Delokrog trgovske in obrtne zbornice naj se razširi; ravnotako delokrog goriške podprefekture.

Navedli smo v glavnih potezah članek italijanskega časnikarja, ne da bi se z njim hoteli prerekati, temveč radi njegove kurioznosti. Zdi se, da so nekatere ljudi začeli plašiti strahovi, ki jih nikjer ni. Italijanstvo goriškega mesta ni prav nič ogroženo. Ogrožena in izpodjedena je pač njegova gospodarska in politična moč. Toda tega niso zakrivilli Slovenci, temveč oni, ki hočejo biti najboljši in najgorečnejši Italijani. Kako in koliko bi se dalo v tem pogledu pomagati, to je vredno razmišljanja. Brez mirnega in sporazumnega sožitja z nami Slovenci, katerim mora biti omogočen svoboden razmah na vseh popriščih, pa se brezdvomno ne bo dalo veliko doseči. To si zapomnite, gospodje!

Brez pripomb.

49. in 50. številka našega lista od sobote 20. t. m. in srede 21. t. m. sta bili od javnega oblastva zaplenjeni. V soboto smo takoj izdali drugo izdajo iste številke brez zaplenjenih člankov. V sredo smo pa k tej zaplenjeni zavzeli v uvodniku svoje stališče; a je bila ta številka zopet zaplenjena. Ker pišemo brez pripomb, objavljamo oba dekreta o zaplenbi omenjenih dveh števil.

Prvi je:

Podprefekt goriškega okrožja določa z ozirom na današnjo 49. številko »Goriške Straže«, posebej radi člankov naslovljenih »Sožitje« in »Smo ali bomo barbari?«, da se označena številka »Goriške Straže« zapleni in naroča varnostnim organom, da ta ukrep nemudoma izvedejo. Omenjena članka vsebujeta trditve, ki bi lahko kalile iskreno razmerje med italijanskimi državljani različnih narodnosti ter tvorita radi tega nevarnost za javni red. Podpisani je še včeraj povabil k sebi glavnega urednika »Goriške Straže« in ga je osebno pozval, naj preneha s svojim docela neo-

pravičenim zadržanjem. V zadnjem času objavlja list neresnične vesti in zavzema tendenciozno stališče, ki vzbuja nevaren odpor v javnosti, katera je razžaljena v svojem narodnem čustvovanju. Na podlagi kr. odloka z dne 15. julija 1923. št. 3268 in z dne 10. julija 1924. št. 1081 in po naročilu g. prefekta furlanske pokrajine, je zaplenba vtemeljena in opravljena.

Gorica, 19. junija 1925.

Podprefekt
di Suni.

Drugi se pa glasi:

Podprefekt goriškega okrožja naroča na podlagi kr. dekretov z dne 15. julija 1923., št. 3268 in z dne 10. julija 1923., št. 1081 in po naročilu prefekta furlanske provinc, naj se zapleni 50. številka »Goriške Straže«.

Pregledal je današnjo številko lista »Goriška Straža« posebej še uvodnik pod naslovom »Zaplenjeni«, kjer je objavljen dekret o za-

plembi 49. številke istega lista in je obenem podana vsebina zaplenjenih člankov tako, da je oblika popačena, ter deloma tudi članek pod naslovom »Kaj se godi po svetu?«

Smatra, da zopetna objava zaplenjenih člankov ne more biti pod nobenim pogojem zopet dovoljena, ker bi morali biti radi istih razlogov kot prvič zaplenjeni; če se pa objavi le njih vsebina ali pa se objavijo v skrajšani obliki, je jasna namera postaviti v slabo luč oblastva, ker se njih odlok kaže kot sitnarski in nepravilen.

V članku »kaj se godi po svetu« v odstavku s podnaslovom »Nova moralna postava« pa je deloma objavljen govor N. E. ministerskega predsednika na fašistovskem kongresu in je namenoma tako prikrojjen odstavek, ki komentira in razlaga samovoljno; s tem se vzbuja nezaupanje do narodne vlade in diskreditira Nj. E. ministerskega predsednika. Varnostno oblastvo naj ta ukaz takoj izpelle.

Gorica, dne 24. junija 1925.

Podprefekt
di Suni.

Kaj se godi po svetu?

V noči od sobote na nedeljo je rimska zbornica zaključila svoje zasedanje. Poslanci bodo, vsaj tak sklep je zazdal sprejet, pisмено povabljeni k prihodnji seji parlamenta, ki se bo pa otvorila šele v decembru. Zaključek zborničnih sej ni sam na sebi nič pomemben, ker je parlament postal že nekaka tovarna za fabriciranje zakonov. Eden sledi drugemu s tako naglico, da poslanci niso v stanu niti natančno proučiti vseh zakonskih predlogov in zato se oglašajo k besedi le člani komisij, ki so zakonski načrt sestavljale, ostali poslanci dvignejo roko in državljani imamo eno postavico več.

Ta hitrica je pa v Mussolinijevem načrtu. Njegovo geslo je: državo popolnoma pofašistiti, vse državljane pa obleči v črne srajce. In reči moramo, da je železna energija fašistovskega vodje to že skoraj dosegla. Sprejeti so znani fašistovski zakoni, o katerih je pisal že poslanec dr. Besednjak. Sedaj je zbornica na nagloma odobrila še zakon o tisku. To pomeni višek fašistovske zakonodaje in s sprejemom tega zakona je fašistovska zbornica vredno zaključila svoje delo.

Da pa bode tudi fašistovske množice prežet duh popolnega pofašistiranja vsega kar leze in gre, je Mussolini dal sklicati v Rim baš isti dan, ko so se poslanci dvignili raz zborničnih klopi, V. fašistovski kongres.

V tihi noči.

V soboto popoldne, ko je zbornica odobrila predlog o fašistovski zakonodaji, je pred zaključkom nenadoma vstal predsednik vlade in predlagal, naj se skliče še isti večer ob 10. uri druga seja, kjer naj se razpravlja o tiskovnem zakonu. Nihče ni kaj takega pričakoval, ker ni bilo še niti tiskano poročilo o novem predlogu niti razdeljeno med poslance. Dvignil se je liberalni poslanec Soleri. Giolittijev pristaš, in prosil v resnih besedah ministerskega predsednika, naj se tak važen zakon z večjo resnostjo in pripravo sprejema in naj se zato odnese. Komunistični poslanec Maffi je tudi hotel govoriti proti taki naglici, a je moral na sredi končati vsled vika in krika od vseh strani. Vse prošnje in zahteve parlamentarne opozicije niso premaknile Mussolinija od njegovega že davno storjenega sklepa, da mora priti zakon o tisku pod streho še pred parlamentarnimi počitnicami. Vztrajal je pri tem in dejal, da se v tihi noči tudi lahko v zbornici dela, da, še veliko lepše, ker je nočna tišina tako veličanstvena.

Večina je ugodila temu romantičnemu nagnjenju, ki je pa imelo v sebi vse druge namene.

Zakoni, prešinjani z duhom idealizma.

Nočna seja se je pričela ob 10. uri in je trajala do polnoči. V zbornici so bili zbrani le fašisti; celo komunistična patrolja petih mož, ki po navadi zdeha v zbornici, je bila odsotna. Manjkali so tudi parlamentarni opozicionalci (Giolittianci) tako, da je bil zakon o tisku sprejet le od poslancev vladne večine. Ko je seja končala in je bil zakon sprejet, je vzkliknil poslanec Alfieri, »naj sprejme Mussolini izraze naše tople hvalečnosti, ker bomo lahko doma pokazali na najbolj fašistovske zakone, ki jih preveva dih gorečega idealizma in ki so jamstvo za dobrobit države.«

Najbolj fašističen je po hvalisanju fašistov samih zakon o tisku. S tem zakonom je vse časopisje v popolnoma drugih razmerah kot dosedaj.

Odgovorni urednik bo moral biti prijavljen državnemu pravdniku, ki bo lahko urednika tudi odklonil; obenem bo treba naznaniti generalnemu državnemu pravdniku vse solastnike lista z natančnim bivališčem. In to bo treba ponavljati vsako leto posebej. Škoda, ki jo povzroči kak časopis s svojim pisanjem krijejo s svojim premoženjem vsi lastniki lista in lastnik tiskarne z vsemi stroji, ki tiskajo dotični list. (Menda si ne bo več nobena tiskarna upala prevzeti tiskanje kakega lista, če ne bo vladen.) Kdor bi vedoma razširjal ali pisal članke, ki bi škodovali ugledu države v notranjosti ali v zunanjem svetu, zapade kazni od 6 mesecev do 3 let ali globi 2000 do 10.000 lir; razen tega bo pa urednik lahko kaznovan še po kakem drugem paragrafu kazenskega zakonika. In zadnji odstavek novega zakonika določa, da morajo biti vsi časnikarji vpisani v organizacijo, ki bo morala vedno predložiti seznam svojih udov sodišču.

To so najvažnejše določbe novega zakona. Bravci naj si pa sami ustvarijo sodbo, kako se to strinja v dejanskem življenju z 28. členom albertinske ustave, ki pravi: »Tisk je svoboden.«

Ne demokratični, ampak fašistovski kongres.

Uvodoma smo že omenili, da je hotel Mussolini kronati svoje uspehe na zakonodajnem polju s V. fašistovskim kongresom.

V nedeljo zjutraj se je zborovanje pod predsedstvom Devecchia slovesno otvorilo. Glavno besedo pri vsem zborovanju sta imela vrhovni glavar vseh črnih srajc in vedno zvesti generalni tajnik Farinacci.

Slednji je prvi govoril in omenil, da niso intelektualci (izobraženci) za nič. Nov rod zrastel iz bojov, rod »skva-

dristov« vlada Italijo in vlada jo dobro. Izrekel se je tudi za politiko nepopustljivosti napram vsem nasprotnikom, dokler ne bodo na kolenih prosili mrvice usmiljenja. In donovilo se je po končanem govoru, kar se je moralo namreč, da je Mussolini govornika prisrčno objel.

Nato so se vrstili govori drug za drugim. Poslušalci so mirno poslušali in z živahnim ploskanjem sprejemali vse predloge. Celo samega Mussolinija je zadivila taka strunna »disciplina«, da je vzkliknil: »Občudujem Vas! (namreč zborovalce). To je v resnici fašistovski kongres in ne kako demokratično zborovanje, kjer se brezplodno razpravlja po cele dolge ure.«

„Vso moč fašizmu!“

V pondeljek je bil kongres zaključen z velikim Mussolinijevim govorom. Njegove besede pomenijo, kakor pišejo vsi listi, da je fašizem trdno

odločen nadaljevati pohod revolucije. Glavar fašistov je v svojem nepopustljivem govoru zaklical, »da mora narod postati fašistovski tako, da bo jutri pomenilo biti Italijan isto kakor biti fašist. V načelu in v resnici mora biti vsa moč dana fašizmu!«

Velikanski vihar navdušenja se je odbijal od sten velike dvorane, ko je Mussolini končal: »Zavpijte, tovariši, ko se boste vrnili domov, da je prapor fašistovske revolucije izročjen mojim rokam in da ga bom branil proti vsakomur z lastno krvjo.«

Tako se je zaključil V. fašistovski kongres in tretja stopnja fašizma v znamenju močne energije vrhovnega zapovednika vseh črnih srajc.

Državna politika bo šla še naprej v dosedanjem tiru. Vendar je zanimiva pripomba vatikanskega glasila »Osservatore Romano«, ki pravi: »Dogodki in zgodovina se ne puste obvladati, če se sami ne moremo.«

DNEVNE VESTI.

Naročnikom!

Opozarjamo one naročnike, ki so plačali naročnino za »Goriško Stražo« samo za pol leta, da obnove naročnino za drugo polletje, kajti drugače bi bili prisiljeni jim list ustaviti. Upravništvo.

Da ustrezemo

raznim povpraševanjem in željam smo sestavili za današnje številko vozni red vlakov preko obmejnih postaj v Podbrdu in Postojni. Upamo, da s tem ustrezemo zlasti našim trgovcem, ki večkrat potujejo čez mejo. Uredništvo.

Naročnikom in bralcem.

Ker nismo v sredo po zaplombi mogli prirediti druge izdaje, smo danes priložili listu prilogo. Uredništvo.

Cerkvena vest.

Na praznik sv. Petra in Pavla ob 8. uri zjutraj bošta prešla v semeniški kapeli zakrament sv. mašniškega posvečenja č. g. Viktor Stanič iz sv. Križa (vipavskega) in č. g. Natalij Kjačić iz Dolenjega Mersa v slovenski Benečiji. Obilo božjega blagoslova na novi življenjski poti!

V nedeljo 28. t. m. pa bo v Trstu posvečen dijakon Karl Essich, pristojen v župniji sv. Jakoba. Novo mašo bodo peli vsi dne 5. julija, vsak v svoji rojstni župniji. — Mladim, idealnim delavcem v vinogradu Gospodovem želimo obilo blagoslova božjega!

Žalostno stanje verskega pouka na goriških ljudskih šolah.

Pisali smo že večkrat o tem, a krute razmere se niso spremenile. Ko smo hoteli lani ustanoviti v Gorici za slovenske otroke zasebno ljudsko šolo, nam je vlada odgovorila, da je goriški magistrat vse poskrbel tudi za slovenske otroke. Preskrbljeno pa je tako, da naši otroci prav nič ne napredujejo. Naj omenimo danes podučevanje krščanskega nauka v teh šolah. Že v prvem razredu, kjer se polagajo temelji sv. vere, je ves poduk v italijanskem jeziku. Otroci ne znajo prav nič, ker ne razumejo niti besedice. Ti naši otroci nimajo niti najmanjšega pojma o sv. veri. Kam pridejo po tej poti?! Zakaj bi se slovenski otroci ne podučevali v krščanskem nauku vsaj v prvih letih v domačem jeziku? Če imajo otroci za slovenščino posebne ure, zakaj bi jih ne imeli za verouk? Naj bi se gg. katehetje zganili in radi dobre stvari uvedli za krščanski nauk za slovenske otroke posebne ure. V nasprotnem slučaju bodo morali gg. župniki uvesti za slovenske otroke v cerkvi krščan-

ski nauk, kajti to, kar je sedaj, ne sme trajati. Prosimo vse merodajne kroge, naj ukrenejo vse potrebno, da se te razmere premene. Pri tem vprašanju ne gre za narodnost, ampak za višje krščanske cilje, za katere smo vsi odgovorni in za katere bomo morali dati račun.

Ko se spomnimo, kako lepa je bila vzgoja, kako temeljit poduk v nekdanjih šolah Solskega Doma, se moramo nad temi razvalinami v resnici jokati.

Toda kaj je mari vsa etična izobrazba državljanov na verski podlagi, da je le paganskemu nacionalizmu ustrezno! Ne vedo pa oblastniki, da je ta pot pot v pogubo narodov in držav? Zato še enkrat prosimo in zahtevamo od šolskih oblastev, naj se vrši v ljudskih šolah v Gorici in kjer so še take razmere, temeljni verski pouk v maternem jeziku. To prosimo ne v imenu narodnosti, ampak to zahtevamo, ker hočemo, da se naši otroci vzgoje v moralne osebnosti, v odločne krščanske može!

Koncert.

Pevsko in glasbeno društvo ima danes točno ob 8. uri in pol vokalno-orkestralni koncert v dvorani Trg. doma. Spored je jako zanimav. Cene običajne; predprodaja vstopnic v Narodni knjižarni, zvečer pa pri blagajni. — V nedeljo (jutri) pa bo ob 5. uri popoldne nastop gojencev glasbene šole istega društva. Brez vstopnine; pobirajo se prostovoljni darovi.

Nadarjena skladateljica.

Dne 10. t. m. se je vršil v dvorani Massima del Circolo Artistico glasb. večer, na katerem so izvedli med drugim tudi dve skladbi naše rojakinje iz Gorice gdč. Fride Ščekove. Tržaški glasb. kritiki so pohvalili obe skladbi s pripombo, da veje iz njiju slovanska sentimentalnost. Prav je tako!

Zaroka v kraljevi hiši.

Druga hči kraljeve dvojice Mafalda se je zaročila pretečeni teden z 20 letnim princem Filipom Hesenskim, nečakom nekdanjega nemškega cesarja Viljema. Poroka se bo vršila koncem avgusta. Prej pa bo moral princ še prestopiti v rimsko-katoliško cerkev, ker je luteran.

Romanje v Rim 27. sept. - 5. okt.

V svrhu romanja v Rim v letošnjem svetem letu se je sestavil poseben romarski odbor pod vodstvom našega prevzvišenega nadpastirja.

Tajnik tega odbora nam pošilja sledeče obvestilo: V letošnjem sv. letu, ki jo XXIII. sv. leto, je cilj vseh romarjev večno mesto, v katerem nam je omogočeno prejeti odpustke jubilejnega sv. leta, ki jih je naklonil sv. Oče svojim zvestim otrokom katoličanom.

Tudi mi bomo pod vodstvom našega preljudbenega in nad vse preiskusnega knezonadškofa pohiteli v večni Rim, kjer nas pričakuje sv. Oče,

da nas blagoslovi kot svoje otroke, kjer nas čakajo slavne katacombe, grobovi apostolov in največjastnejše bazilike krščanstva, v katerih bomo z gorečnostjo, kakršno zamorejo obuditi edinole ti sveti kraji, molili za versko prerojenje duš in za povratek človeštva k miru Gospodovemu.

Odzovimo se v obilnem številu povabilu sv. Očeta. Razen odpustkov sv. leta se nam bo nudila tudi prilika, ogledati si čudovito misijonsko razstavo, v kateri nam bo mogoče zasledovati razvoj misijonskega delovanja od njegovega postanka do danes (v vsej njegovi velikosti in ljubezni).

Sicer je bil rok za prijave določen do 15. VI. Toda ker se je doslej oglasilo premajhno število romarjev, je ta rok podaljšan. Kdor zamore privoščiti svoji duši neizbrisne vtise večnega mesta in si želi nabrati verskega ognja zase in za druge, naj se zgleda pri enem izmed odbornikov, ali pa pri svojem domačem župniku. Naj bi ne bilo niti najmanjše vasice, ki bi bila brez zastopnika. Naša duhovna korist, pa tudi slovenska čast zahtevata, da se udeležimo tega romanja v obilnem številu. Ali naj pride edini in morda zadnji slovenski škof Italije v Rim brez Slovencev? To bi bilo za našega nadpastirja slabo priporočilo od naše strani.

Odbor naznanja, da preskrbi romarjem prenočišče. Za hrano naj se previde vsaki sam. Romarjem, ki si bodo znali pomagati sami iz svojega nahrbtnika bo za potovanje zadostovalo L 400. Če bodo tudi pri nakupovanju spominčkov varčni, — utegnejo še od te svote kaj prinesiti nazaj. V kratkem pošljemo romarjem romanske izkaznice in vozne listke.

Romarji odidejo v nedeljo 27. sept. popoldne z južnega kolodvora. Za prenočišče je preskrbljena v zavetišču sv. Marte (Ospizio di S. Marta), ki je blizu bazilike sv. Petra, kar nam bo olajšalo obiskovanje Vatikana in njegovih umetnin. Romarji bodo sprejeti od sv. Očeta. Vodstvo bo skrbelo, da bodo romarji enkrat navzoči tudi pri sv. maši poglavarja kat. Cerkve in da bodo prešli iz njegovega rok sv. obhajila in spominsko svetinjo.

Za častito duhovščino so naročene v istem zavetišču sobe drugega razreda.

Za dan povratka je določen 5. oktober, 6. bomo spet v Gorici. Kdor izmed romarjev bi hotel obiskati Assisi in Loreto, mora to posebej naznaniti. Ta obisk bi podaljšal romanje za 1 dan in povišal stroške za približno 100 ilr; lahko pa tudi manj, kakor je pač romar varčen ali zapravljiv. pošljemo romarjem romarske izkaznice in voznim listkom bomo poročali o priliki natančneje.

Sprejem v kr. trgovsko šolo v Gorici.

Vpisovanje za bodoče šolsko leto (1925-26), za one, kateri bi se hoteli že sedaj prijaviti v dotične razrede brez izpitov, ali ki bi hoteli polagati sprejemni ali dopolnilni izpit že v poletni dobi, se bo vršilo do sobote 27. t. m. do 11. ure.

Sprejmejo se v prvi razred Trgovske šole (dvoletne) dečki in deklice: a) brez izpitov: z odpustnico dopolnilne šole (Scuola complementare) novega ali starega vzorca, z odpustnico obrtne šole (Scuola di avviamento industriale), z odpustnico tehnične šole in gimnazije, pridobljeno pred šolskim letom 1924-25, z odpustnico kake meščanske šole, s pričevalom usposobljenosti za prestop iz III. v IV. razred kake nižje trgovske šole prejšnjega tipa, kakor tudi z usposobljenjem za prestop iz III. v IV. razred kake druge nižje srednje šole, kraljeve ali s to izenačene.

b) s sprejemnim izpitom (po programu, ki je na razpolago pri tajništvu šole) mladeniči, ki so vsaj pred tremi leti napravili sprejemni izpit za kako nižjo srednjo šolo kraljevo ali s to izenačeno, ali ki so vsaj pred tremi leti napravili zrelostni izpit osnovne šole (Scuola elementare);

c) z dopolnilnim izpitom iz italijanske (po programu, ki se dobi pri

tajništvu šole) mladeniči s kakim pričevalom pod a), iz kake javne ali enakoveljavne šole z neitalijanskim učnim jezikom.

Sprejemali se bodo v pripravljani razred, potom sprejemnega izpita, dečki in deklice, ki so vsaj pred dvema letoma položili sprejemni izpit za kako nižjo srednjo šolo, ali če so si vsaj pred dvema letoma pridobili odpustno izpričevalo osnovne šole.

Pristojbine so sledeče:

a) za trgovsko šolo z dvema letnikoma: za sprejemni izpit L 60.—, za dopolnilni izpit L 50.—, za vpisnino L 60.— (veljavno za obe leti), za šolsko obiskovanje L 150.—, za vsak letnik plačljive v štirih enakih obrokih, za odpustni izpit (ob koncu drugega letnika) L 150.—, za odpustno diplomno L 50.—.

b) za pripravljani razred: za sprejemni izpit L 50.—, za vpisnino L 25.—, za obiskovanje šole L 150.— (plačljive v štirih enakih obrokih).

Prošnje za vpis, imajo predložiti šolskem Ravnateljstvu (Piazza Rotast. 3), stariši ali njih namestniki na kolkovanem papirju za 2 L. opremljene s sledečimi listinami:

1. Pričevalo o rojstvu legalizirano, ako je učenec rojen v drugi deželi;

2. pričevalo o cepljenju koz ali o prebolenju koz na kolka prostem papirju;

3. pričevalo o predpisanih študijh;

4. zdravniško pričevalo o zdravniški konstituciji na kolkovanem papirju za L 2.—, legalizirano od županstva pristojne občine;

5. pobotnica o vplačanih pristojbinah. (Dotični vzorci za vplačevanje se dobé pri tajništvu šole).

Pojasnila glede programov, izpitov, listin in pristojbin daje tajništvo šole ob delavnikih od 10. do 12. ure.

Izpiti na kr. učiteljskišči v Tolminu v poletnem roku 1925.

a) Vsposobljenostni izpiti za poučevanje na ljudskih šolah (pismeni, nekdanja matura) se pričnejo v četrtek 2. julija.

b) Ostali izpiti:

1. Sprejemni izpiti v prvi razred nižjega in prvi razred višjega tečaja (esami d'ammissione);

2. vsposobljenostni izpiti v posamezne razrede (esami d'idoneità) in

3. dodatni izpiti (esami d'integrazione) za one kandidate, ki imajo zrelostna sprievala, zadobljena v inozemstvu do konca šolskega leta 1921-22, se pričnejo v sredo 1. julija.

Opomba: Dodatni izpiti (točka 3.) se bodo vršili le pogojno, ker ministrstvo bo še le odločilo, če se ti izpiti sploh imajo vršiti kakor tudi če bodo lanske kandidati, ki so padli v kakem predmetu, morali ponoviti izpit v celoti ali pa samo v predmetih, v katerih niso uspeli.

Ravnateljstvo.

Poškodovancem po zadnji povodnji.

Vsi, ki ste vtrpeli znatno škodo na svojih zemljiščih po zadnji povodnji, vložite takoj potom županstva prošnjo na pristojno davkarijo za odpis zemljiško-dohodninskega davka.

Skupine Kmetško-delavske zveze v Idriji, Spodnji Idriji, Sv. Luciji in na Grahovem naj sestavijo čimprej seznam vseh posestnikov, ki so bili prizadeti po povodnji, in naj ocenijo vsaj približno škodo.

Tajništvo K. D. Z. bo naprosilo poslanca Besednjaka, da bo posredoval pri vladi, da se nakaže prizadetim primerna podpora.

Tajništvo.

Državnim cestarjem.

Cestarjem cest Trst - Pulj, Trst - Postojna, Trst - Reka, Trst - Furlanija, ki so naprosili tajništvo Kmetško-delavske zveze v Gorici, da bi posredovala radi njihovih plač in doklad, sporočamo odgovor, ki ga je prejel poslanec Besednjak v njihovi zadevi: »Položaj cestarjev v novih pokrajinah urejuje kr. odlok zakon o državnih nameščencih in pravilnik k temu za-

Vode naraščajo...

V noči od 18. do 19. t. m. se je utrgal oblak nad razvodjem med Idrijo in Žirami. Vsi kraji od Save do Soče so bili težko prizadeti. Voda je hipoma narastla. Iz vseh gorskih pobočji so drveli v doline hudourniki in podirali vse, kar se jim je ustavljalo. Ljudje po vseh teh krajih ne pomnijo takih poplav in povodnji že od leta 1880. sem.

Od semkraj meje poročajo, da je posebno prizadeta žirovska okolica. Vse je vničeno; povsod kupi peska, gramoza in blata. Česte razrite, mostovi do Škofjeloke odnešeni, vodne naprave, med temi moderna hidroelektrična centrala v Poljanski dolini, pokončane. Ljudje hodijo z obupom na obrazu na svoja polja in travnike, koder ne bo letos nič zrastle. Škoda gre v milijone.

Naši kraji ob Idriji in Bači so v isti noči doživeli prav take strahovite ure.

Strašno neurje v Idriji.

(Velikanska škoda.) — V četrtek dne 18. t. m. popoldne je začelo neusmiljeno liti. Dež je šel, da je kar curkoma drla voda raz streh. Iz vseh hribov so prihrumeli hudourniki v potok »Nikova«, deloma pa tudi kar na cellem delali strugo. »Nikova« je kmalu tako silno narastla, da je v več krajih prestopila bregove, ter lila po mestnih ulicah. Mesto je bilo v kratkem spremenjeno v vodno strugo. Voda je drla ter prinašala s seboj gramoz, udirala v kleti, v pritlične prostore ter povsod napravila nepopisno škodo. Zlasti ogromno škodo je prizadela trgovcu g. Jos. Grlicu. Udrila mu je voda v trgovino ter v skladišče. Uničila je veliko množino sladkorja, moke, soli, cementa itd. Škoda je ogromna. Dalje je udrila v trgovino g. Iv. Gantarja ter tudi tam uničila za okoli pet tisoč lir blaga. Voda je prišla celo v trgovine g. Golija in g. Trevena, kar je nekaj popolnoma novega. V veliki nevarnosti je bila trgovina g. F. Vidmarja, katera je bila celo noč obdana z visoko vodo okoli hiše ter v spodnjih prostorih. Sreča za Zadrugo, da je preselila svoje prostore. Tam ima voda najhujši pritisk. (In rud. ravn. bo tu na pravilo stanovanje rudarjem. Vode ne bo manjkalo!) Voda je uničila vse priredbe rudarjem pod novo cesto. Nastopila je tam par metrov visoko ter vse zasula z gramozom. Skromni pridelki rudarjev so popolnoma uničeni. Iz vseh hribov je voda donášala cele plasti zemlje, ter zamašila vodne struge. Ljudstvo je s strahom

zrlo na grozoto vode, zlasti pa še zato, ker so bili rudarji v jami. (Bili pa so predčasno vzdignjeni ven.) Kaj podobnega še niso doživeli niti najstarejši ljudje. Posestniki zemljišč so hudo prizadeti, ker imajo nekateri zasute vse njive in travnike. — Človeških žrtev, hvala Bogu, ni bilo. Odnesla pa je voda 2 prašička. Vodni pritisk je podrl pri gozd. oskrbništvu grablje in ogromno drv je šlo naprej. — Škode je na stotisoče. Kako bomo plačevali davke?

Naš prijatelj, ki se je baš ob nevihti mudil v Idriji in njeni okolici nam še poroča: Pretekli četrtek so imeli v Idriji nesrečen dan, kakoršnega niti starčki ne pomnijo. Ob dveh popoldne je prišel liti z neba tako močan in gost dež, da si nihče ni upal na ulico. To je trajalo do šestih zvečer, nakar so se vsule cele plasti šodra in zemlje z gorā, napolnile vse ulice, hleve, skladišča in reko Nikovo, ki teče po sredi Idrije. Ta se je dvignila kake 3 metre nad svojim normalnim tokom in namah udrila z vso silo v hiše in trgovine. V trgovinah so imeli še do enajste ure vode do kolen, v gostilnah, bolj nizko ležečih pa celo čez en meter višočine. Iz gostilne pok. Šepetavca je Nikova pobrala s seboj vse stole. Z vrtno uto, 3 metre visoko in ravno toliko kvadrature, je plesala po vrtu in jo končno pustila med drevmi in zidom. Ljudje so hodili bosi z dvignjenimi hlačami do pasu do svojih stanovanj. Kdor je spodrsnil in padel v to nepričakovano morje, se je gotovo pobil, kajti ceste niso bile več normalne, temveč posute s šodrom in blatom nanešenim z gorā. Gospod Treven je reševal z obupom na obrazu s svojim osebjem blago, ki se je še rešiti dalo. Seveda do kolen v vodi. Manufaktura mokra, sol stopljena itd. Enako se je zgodilo z vsemi drugimi trgovci. Na primer: o enem kamjonu sladkorja gospoda Grlica, ki ga je pravkar izložil v skladišče, ni duha ne sluha.

Plavale so po Idriji vreče moke, na vagona lesa in kak prešček vmes. Sploh je bilo vse v vodi ali pod vodo. Ob enajsti uri je bilo možno priti šele s sesalko do trgovin, da so pričeli prazniti lokale umazane vode. Prej to ni bilo mogoče, ker je bilo nevarno, kajti ves spodnji del Idrije je stal v deroči vodi, ki je valila s seboj šoder in nakopičeno blato. Cesta proti Maruškovcu je bila na štirih krajih zasuta, tako da ni mogla niti korijera na postajo Sv. Lucija.

Da je bilo občinstvo preplašeno in obupano, o tem ni treba da govorim, ker marsikateremu trgovcu so silile solze v oči, dasiravno so se v prvih trenutkih šalili. Škoda znaša brez dvoma nad 1 milijon lir, ker so vničeni tudi razni poljski pridelki vzdolž Idrije do S. Lucije.

ZDRAVSTVO.

Varujmo se alkohola!

»Alkohol napravi dandanes več nesreč kot vse naddloge« je dejal pred leti sloveč angleški državnik — Gladstone.

Mnogo se govori in piše o našem narodu, le alkohol se redko omenja, kateri razjeda naše nekoč dobre vrste ljudi, jih tira v gospodarsko in narodno pogubo.

Alkoholizem je često povzročitelj neozdravljivih bolezni n. pr. želodčnega katara, želodčne otekline, otolstenja srca, temu sledi vnetica in končno nastopi mrtvoud. Dalje povzroča umore in propast posameznih družin in narodov. Zgodovina nam priča, da so bili Indijanci severne Amerike in drugi afriški rodovi vničeni z »ognjeno vodo« t. j. z žganjem, ki so ga jim Evropejci donašali. Koliko umobolnih ljudi leži v blaznicah; tja jih je spravil ravno alkohol.

Človek prevzet od pijače, postane nevaren človeški družbi po svoji surovosti. Kralj Aleksander Veliki je v pijanosti ubil svojega najljubšega prijatelja, za katerim je veliko žaloval; pozneje je pa sam postal žrtev alkohola v najlepših letih. Alboin, kralj Longobardov, je v pijanosti prisilil svojo ženo, da je pila vodo iz črepinje svojega umrlega očeta. Alkohol zamori v človeku čut sramežljivosti in vničuje družinsko življenje. Koliko družin je že vničil alkohol po vojni in še mnogim izpodjeda korenine. Matere in očetje, fantje in dekleta bodite zmerni ali pa se odpovejte alkoholu in postanite abstinenti. Pomislite, da se mora propad vsake naše družine smatrati za nenadomestljivo izgubo.

Veliko ljudi imamo dandanes, ki trdijo, da alkohol daje človeku moč. Res, alkohol spravi človeka za kratek čas v dobro razpoloženje, da ne občuti toliko truda, obratno pa ne pomisli, da mu veliko več škoduje nego koristi. Alkohol ne daje človeku redilnih snovi, pač pa mnogo škoduje živcem. Alkoholne pijače moramo smatrati za najhujši strup, ki človeka počasi razjeda in ga slednjič spravi v prerani grob. Profesor Gruber pravi, da o alkoholu ne moremo nikdar dovolj slabo misliti. Žalost navdaja člo-

veka, če opazuje naše ljudstvo, posebno na kmetih, v koliki meri zavziva alkoholne pijače. Potem se ne smemo čuditi, če naše kmetije razpadajo. Kmetije gospodarji, postanite trezni, ne grenite življenja dobrim materam in gospodinjam!

Grof Moltke je označil naravnost za zločinstvo, če se otrokom ponuja alkohol, kar se često opazi po naših vaseh. Če bi matere vedele, koliko s tem škodujete nežnim, občutljivim otroškim živcem, bi se vam zasolžile oči; pomnite samo, da je vino in žganje pogubonosno za otroke. Mnogo staršev je, ki tega ne vejo in ponujajo otrokom vino pri vsaki priliki, češ, da na mesne jedi se ne sme piti voda. Starši, to je vnebovpijoči greh, bodite previdni in skrbite za zdravo, krepko deco, da bo nekoč močan stebel našega naroda.

P. Lapanja.

Dihanje.

(Ta članek je povzet iz krasnega lista »Zdravje«, ki izhaja v Ljubljani in ki priobčuje lepe, poljudno pisane članke o ljudskem zdravju.)

Dihanje je tako tesno združeno z življenjem, da je prišlo že kar v primer za življenje. Vsaj govorimo o prvem in poslednjem dihu, da človek izdihne, če umrje itd. Dihanje je za življenje bistveno potrebno — brez dihanja ni življenja. Potrebno je zato, da človek ve o tej življenski funkciji kaj več.

Namen dihanja je, da dobiva kri iz zraka kisik in oddaja ogljikovo kislino ter vodne hlape, kar je oboje delen ostanek presnavljanja v našem telesu.

Razlikujemo notranje in zunanje dihanje. Notranje dihanje se vrši v posameznih celicah telesa in o tem ne mislimo tu razpravljati. Zunanje dihanje pa vrše pljuča in koža. Dihanje, ki ga vrši koža, je le neznatno v primeri z dihanjem pljuč, zato ga lahko preidemo.

Dihanje s pljuči imenujemo delo, da se pljuča večajo in manjšajo, na ta način menjajo zrak, ki je v njih. Pri vdihavanju se pljuča širijo, nov svež zrak prihaja v zračne cevke in

ZGUBLJENO. Neka oseba je zgubila dne 22. t. m. denarnico z nekoliko denarjem na Ribjem trgu v Gorici. Pošten najditelj naj odda pri upravi lista proti nagradi.

IŠČE SE PRIDNO, POŠTENO DEKLE, vajeno vsem hišnim delom. Valjčni mlin W. Jochman, Ajdovščina.

Selma Lagerlöf:

Katarina iz Sijene.

Nikolaj Tungo je bil mlad plemič iz Perudžije, ki je često prihajal v Sijeno radi tekem. Kmalu je zapazil, kako slabo upravo ima sijensko mesto in večkrat je dejal, ko je sedel pri posameznih velikašev ali ko je pil v gostilnah, da bi se morala Sijena dvigniti proti državni vladi in si izbrati druge oblastnike.

Takratna vlada je bila šele pol leta na krmilu; ni bila prav gotova, da se vzdrži, in zato ni trpela, da bi perudžijski plemič podpihoval ljudstvo. Da napravi stvari nagel konec, ga je dala zapreti in po kratkem zaslišanju je bil na smrt obsojen. Vrgli so ga v jetniško celico vladne palače, medtem pa so se vršile priprave za usmrčenje, ki naj bi se izvršilo drugo jutro na Markovem trgu.

V začetku se mu je vse čudno zdelo. Jutri naj bi torej ne nosil več plašča iz zelenega žameta in ne lepe bojne opreme, jutri naj bi ne mogel iti preko ceste s čepico, na kateri bleste nojeva peresa in ne bi mogel več izvajati hrepenečih pogledov mladim deklicam. Pred njim se je zibal v bolestni praznini misel, da ne bo več mogel jahati konja, ki ga je

včeraj kupil in enkrat samkrat poizkusil.

Nenadoma je poklical jetniškega čuvaja in mu je naročil, naj gre h vladi in naj pove oblastnikom, da se ne more pustiti umoriti, da nima časa. Še mnogo dela ga čaka. Življenja ne more pogrešati. Pove naj, da mu je oče bolan in on da je njegov edini sin in da je on edini določen, da ohrani rod. On je še dolžan pomožiti sestre, sezidati nov grad in zasaditi mlad vinograd.

Bil je čvrst, mlad mož, nič ni vedel, kaj je bolezen, v svojih žilah je imel samo življenje. Lasje so mu bili temni, lica rožnata. Ni mogel razumeti, da mora umreti.

Če je mislil na to, da so ga odtrgali od iger, plesa in pustnih vesel, od tekme, ki se bo vršila prihodnje nedeljo, od večerne podoknice, ki jo je hotel zaigrati lepi Juliji, je zbesnel od jeze nad oblastniki. Podleži, podleži, življenje mu hočejo vzeti!

Toda čimbolj je potekal čas, tembolj je rastla njegova žalost. Žaloval je po luči in vodi, po nebu in zemlji. Mislil je, da bi rad bil berač ob potu, bolan, lačen in premrl od mraza, da bi le smel živeti.

Želel je, da bi vse z njim umrlo, da ne bi nič ostalo. To bi mu bilo v veliko tolažbo.

Tu so prišli k njemu duhovniki in menihi.

Skoro razveselil se je, zakaj zdaj je imel vsaj koga, proti kateremu je mogel nameriti svojo jezo. Najprej je malo pustil, naj govori, kopnel je slišati, kaj bodo dejali možu, ki je bil tako po krivici obsojen. Ko pa so mu rekli, naj se veseli, da mu bo dano v cvetoči mladosti zapustiti svet in si pridobiti nebeško blaženstvo, je vzplnil in izlil svojo jezo nad njimi. Rogal se je Bogu in nebeški sreči, on da jih ne potrebuje. Življenja hoče in zemlje, slasti in plesa. Žal mu je za vsaki dan, ko se ni valjal v zemeljskih nasladah. Kesa se za vsako skušnjava, ki jo je kedaj premagal. Kaj je pa Bogu mari, kaj se z njim godi. Nič ne hrepeni po nebesih.

In ko so duhovniki govorili dalje, je zgrabil enega izmed njih za prsa in bi ga bil umoril, če se ne bi bil jetničar vrgel med nju. Zvezali so ga, mu zamašili usta in duhovniki so nadaljevali svoje govore, toda čim je prišel do besede, je besnel kot preje. Dolge ure so sedeli pri njem, toda videli so, da sadu ni bilo.

Ko pa si niso več vedeli sveta, je eden izmed duhovnikov predlagal, naj pošljejo po mlado Katarino Benincava, ki ima veliko moč upogniti uporna srca.

Ko je plemič začul to ime, je ustavil tok svojih srditih besed. Zares, to

mu je dopadlo. To je bilo vse kaj drugega, imeti opravila z mlado, prelepo deklico.

»Pripeljite mi to devojko!« je rekel.

Vedel je, da je to mlada hči barbarja, ki je hodila sama po cestah in ulicah in je oznanjala božji nauk. Mnogi so mislili, da je zmotjena, drugi so pravili, da ima prikazni.

Tako so menihi odšli in ostal je sam. Kmalu na to so se znova odprle duri; toda ča je deklica zdaj prišla, je morala hoditi s prav lahкими koraki, zakaj on ni slišal nič. Ležal je na tleh, preveč truden, da bi se mogel dvigniti ali zganiti roke in celo oči. Roke je imel povezane z vrvmi, ki so se zajedale globoko v meso.

Začutil je, kako je nekdo začel rahljati vozle; topla roka je šla ob njegovi in dvignil je oči. Zraven njega je klečalo majhno bitje v beli dominikanski obleki, glavo in vrat so mu ovijale bele tenčice.

Izgledala ni posebno pobožno, je bila pač malce razburjena. Zdela se je, da je samo za to prišla sem, da razveže vozle. Vsa je bila polna želje, razrešiti jih, ne da bi ga bolelo. Slednjič se je morala spraviti z zobmi nanje in šlo je. Z lahnimi gibi je razvzljajala vrvi, vzela potem stekleničico izza pasu in je vlila iz nje par kapljic na razrezano kožo. (Dalje prih.)

od tam v dihalne votlinice pljuč, kamor oddaja utrujena kri ogljikovo kislino skozi steno dihalnih votlinic ter se osveta s kisikom iz svežega zraka. Tako se svež zrak v teh votlinicah skoro porabi in prenasiti z ogljikovo kislino; z izdihom se telo iznebi porabljenega zraka in obenem z njim tudi strupenih snovi. Pri vdihu delujejo mišice, izdih pa je pasiven, izvrši se brez sodelovanja mišic, kajti cel dihalni aparat je mehanično urejen tako, da izdihnemo brez najmanjšega dela mišic. Pri vdihu razširijo mišice votlino v prsnem košu, pljuča sledijo negativnega pritiska stenam koša in se na ta način širijo, izdih povzroči kot omenjeno mehanizem prsnega koša in pa prožnost pljuč.

Ta dogodek se ponovi 16—20 v minuti. Če človek dela, zgori v telesu več snovi, s tem se poveča množina ogljikove kisline v krvi in to povzroči hitrejše dihanje, obratno pa je, če mirujemo in je torej presnavljanje manjše.

S pljuči lahko dihamo na dva načina. Prsna votlina se lahko poveča s tem, da se pomakne prsna prepona nižje v trebušno duplino ali pa da se rebra malo zasučejo okrog svoje osi, se dvignejo in se tako razdalja med prsnico in hrbtenico poveča. Prvi način imenujemo trebušni tip dihanja, drugi pa rebri tip. Navadno trebušno dihaajo moški, rebri tip pa vidimo pri ženskah. Vendar meja ni tako ostra, dihamo več ali manj na oba načina naenkrat. Da ima žena rebri način dihanja, so preje skušali razlagati na ta način, da jim steznik onemogočuje dihanje, sedaj pa mislijo, da je to urejeno smotreno vsled tega, da se ščiti plod v maternici. Gotovo je sedaj to, da pri ženi vedno bolj izgineva čisti rebri tip dihanja. Če je to v zvezi z odpravo steznika ali s tem, da se sedaj žena bolj udeležuje telesnega dela, športa itd., ni gotovo. — V splošnem lahko rečem, da pri navadnem delu dihamo trebušno; pri večji potrebi, pri naporu, pri hoji navzgor pa pri-

tegnemo k temu še dihanje rebrnega tipa. Rebrni tip dihanja je koristnejši za pljuča, ker se na ta način popolneje zrači, medtem ko pri trebušnem tipu deluje samo spodnji del pljuč. In če pomislimo, da jetika najraje napade najslabše prezračeni del pljuč, to je pljučne vršičke, potem je jasno, da je treba vaditi dihanje na ta način, da se širi prsni koš, ker edino na ta način sodelujejo pri dihanju tudi pljučni vršički. So na razpolago tudi statistike, ki dokazujejo iz prejšnjih časov, ko so ženske dihale bolj z rebri tipom, da so ženske redkeje obolele na jetiki pljučnih vršičkov kot moški, ki imajo drug tip dihanja.

Poglejmo še koliko zraka gre skozi pljuča. Saj ni vseeno, če dihamo mirno ali naporno, torej tudi množina zraka pri vdihu in izdihu ni vedno enaka. Pri mirnem delu dihamo z množino 500 ccm, ta množina se imenuje dihalni zrak. Pljuča vsebujejo pri zdravem možu 3000 — 5000 ccm zraka. Vidimo, da pri navadnem di-

hanju delujemo le z $\frac{1}{10}$ zraka ali pa še manj. Po navadnem vdihu moremo pri potrebi vdihati še 1500 ccm, to je komplementarni ali dopolnilni zrak. Po navadnem izdihu pa moremo še izdihniti 1500 ccm-rezervni ali pomožni zrak. Nikdar pa ne moremo spraviti iz pljuč vsega zraka; pri skrajnem izdihu ga ostane v pljučih še vedno okrog 1500 ccm, zove se residualni ali temeljni zrak. Pomen dopolnilnega ali pomožnega zraka je ta, da imajo pljuča pri naporu več kisika na razpolago in da morejo oddajati več ogljikove kisline. Naloga temeljnega zraka pa obstoji v tem, da more ogljikova kislina tudi po izdihu pronicati iz krvi v pljučne votlinice, tako da je dihanje v pljučih nepretrgano dejanje in se ne vrši samo v času vdihavanja.

Ta opis delovanja pljuč je podlaga prihodnjim nasvetom, kako naj ščitimo ta življenski dihalni aparat pred škodljivostmi vsakdanjega življenja in kako naj ga utrjujemo ter vadi- dmo tudi na večje zahteve.

Vozni red vlakov preko Podbrda od 5. junija 1925.

Br. v.	Os. v.	Br. v.	Os. v.	Br. v.	P O S T A J E		Os. v.	Os. v.	Br. v.	Br. v.	
17.15	8.33	13.35	17.15	19.54	odh.	Gorica	prih.	13.20	18.53	9.36	21.26
8.47	10.40	15.30	19.18	21.25	prih.	Podbrdo	odh.	11.25	16.46	8.25	20.15
9.07	11.40	16.45	—	21.50	odh.		prih.	11.00	16.00	7.56	19.50
9.17	11.51	16.56	—	22.00	prih.	Boh. Bistrica	odh.	11.50	15.50	7.47	19.41
9.32	13.05	17.40	—	22.24	odh.		prih.	10.25	14.54	7.25	19.25
10.10	14.00	18.35	—	23.00	prih.	Jesenice	odh.	9.34	14.07	6.50	18.50
↓	14.36	19.03	—	↓	odh.		prih.	9.09	13.47	↑	↑
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							
↓				↓							

v Monakovo

v Monakovo

iz Monakova

iz Monakova

Vabilo

k izvanrednemu občnemu zboru

„Gosp. konsumnega društva“ v Števerjanu ki se bo vršil, dne 29-6-1925. ob 3. uri popoldne v gostilni na Dvoru.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika
2. Stanje društva
3. Slučajnosti

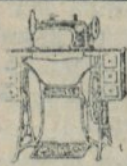
IZURJEN PEKOVSKI POMOČNIK, vojašine prost. išče službe v mestu ali na deželi. Naslov: Franc Trojer, Kopitarjeva ulica št. 13, Solkan.

16 LETNI MLADENIČ REVNIH STARŠEV želi vstopiti kot mizarški vajenec. Naslov pove Franc Trojer, Kopitarjeva ulica 13, Solkan.

Vozni red vlakov preko Postojne od 5. junija 1925.

Br. v.	Os. v.	Br. v.	Br. v.	Os. v.	Br. v.	P O S T A J E			Br. v.)*	Br. v.)*	Br. v.	Br. v.	Os. v.	Os. v.	Br. v.
1.00	5.15	6.50	11.10	16.30	20.45	odh.	Trst	prih.	7.25	8.30	9.20	16.40	20.05	12.05	4.00
3.35	7.45	9.15	13.30	19.30	20.40	prih.	Postojna	odh.	5.45	6.40	7.35	15.00	18.00	9.55	2.00
4.35	8.30	10.00	14.20	20.30	23.20	odh.		prih.	5.16	6.06	6.46	14.24	17.10	8.47	1.07
5.06	8.46	10.15	14.35	20.46	23.35	prih.	Rakek	odh.	5.00	5.50	6.30	14.08	16.53	8.30	0.50
6.13	9.26	10.58	15.20	21.30	0.00	odh.		prih.	4.38	5.26	5.59	13.32	16.13	7.50	0.23
7.25	10.39	11.50	16.16	22.40	0.53	prih.	Ljubljana	odh.	3.28	4.17	4.50	12.15	14.25	6.02	22.45

*) Le ob nedeljah in praznikih do 30. septembra.

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa, motorini „Fian“
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9

Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega suknja.
Blago solidno! Gene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavica
in rezerve:

Din. 50,000.000

CENTRALA

LJUBLJANA

Rezerva S H S

Din.

10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

konu. Posebni pravilnik za državne cestarje se ne bo mnogo razlikoval od zgorajšnjega splošnega pravilnika. Med ministrstvom narodnega gospodarstva in finančnim ministrstvom se vršijo tozadevni razgovori in pogajanja. Ministrstvo javnih del pripravlja in izgotavlja spise za izplačilo zastankov od 1. julija 1924.

Podpisano tajništvo bo proučilo oddelke zgorajšnjega zakona in pravilnika, ki se Vas tičejo, na kar Vam bo nadalje poročalo.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

Iz leda in smrti.

Ves svet je že bil prepričan, da je junaškega raziskovalca severnih ledenih pustinj Amundsen in njegove tovariše premagala skrivnostna narava. Skoro mesec dni ni bilo poročila o ljudeh, ki so sprejeli boj z ledom in smrtjo. Oče Amundsenovega spremeljvalca Ellswortha je od žalosti radi domnevane sinove smrti umrl.

Velikansko veselje pa je objelo ves kulturni svet, posebno še Amundsenovo domovino Norvesko, ko je prispela s Spitzberških otokov 18. junija zjutraj Amundsenova brzovjaka, da se je vrnil živ z vsemi svojimi spremeljvalci.

Amundsenova ekspedicija ni dosegla severnega tečaja. Toda bila je le še 250 kilometrov od njega oddaljena ko so letala izgubila smer in so morala na ledu pristati. Tu so pa primrznila, bencina je zmanjkalo, živež je že skoro pošel in na smrt izmučeni junaki so morali pustiti vse dragocene aparate in eno letalo, ter se z enim letalom vsi vrniti skozi meglo neznano kam. Po 8 urnem poletu so pa le srečno ugledali najsevernejši rob Spitzbergov. Tukaj se je usmilila teh 6 junakov neka norveška ladja in jih je pripeljala v Kingbay (kraljevi zaliv) na južnih Spitzberghih.

Vendar ekspedicija se ni vrnila brez uspeha. Amundsen je na severu marsikaj dognal, kar še ni znanstveni svet doslej vedel. Izjavil je tudi, da se bo koj začel pripravljati za drugi naskok na severni tečaj. — Res veličastna borba med človeškim duhom in skrivnostno naravo!

Z drobižem rožljamo.

Ministrski predsednik je dal na glas razglasiti, da je Italija pripravljena poravnati vse dolgove napram Ameriki. Samo naj se določi kraj, kjer se bodo tozadevna pogajanja pričela. »Popolo di Trieste« pa objavlja, da je Italija dolžna Ameriki 2.097.347.121 dolarjev! V lirah bo pa to par milijard več.

Moško in odkrito.

Ker se nista strinjala s fašistovskim zakonom o uradništvu sta položila svoja poslanska mandata fašistovska poslanca Benassi in de Nobili. Koliko pa jih je, ki isto mislijo, a molčijo?

Dober zaslužek.

Pri prihodnjih volitvah se bo kar trlo kandidatov za poslance. Zvišali so jim namreč plačo od 15.000 lir na 24.000. To je lep postranski zaslužek za one, ki hodijo v parlament le k blagajniku, in se raje brigajo za advokatske pisarne ali svoja posestva.

Stari drobiž ob vrednost.

Ponovno smo že pisali, da bodo 30. t. m. izgubili svojo vrednost stari kovani novci po pet (patakoni) in deset stotink. Vendar pa jih bo mogoče zamenjavati pri državnih uradih oz. blagajnah do 31. julija. — Natakariji so ob tej priliki prišli na brihtno misel. Pri vsakem računu menjajo gostu bankovec po navadi tudi s par patakoni. Gost jih kajpada da natakariju za napitnino. Tako dobe natakariji sedaj svojo stalno napitnino tudi od onih, ki niso doslej imeli te navade.

Spomini.

V torek je bilo deset let, kar je gorelo svetišče na sv. Gori in triletnica kmalskih dogodkov.

Obisk italijanskih vinorejcev.

Italijansko vinarsko združenje iz Milana je obiskalo Istro in Postojno

ter se na povratku vstavilo tudi v Gorici. V hotela »pri pošti« je goriški kmetijski urad razkazal obiskovalcem vzorce naših vin iz Brd in Vipavske. Obiskovalci, med njimi tudi veliki vinški trgovci, so naša vina zelo pohvalili.

Veliki mirotvorci.

V Ženevi se je sestala 4. maja konferenca, ki si je nadelala nalogo, da spravi klanje in prelivanje krvi v sklad s čutom človečanstva. Že ta poskus sam na sebi je zabloda. Vojna je vojna, pa naj jo še tako skušajo omiljevati. Na konferenci so sklenili, da se bodo od zdaj naprej sicer smeli klati ljudje z noži in bombami, ne pa daviti s strupenimi plini. Pa še proti temu so se Francozi upirali in niso edini hoteli podpisati tega kolikor toliko dostojnega zaključka te konference.

Kdo je hitrejši?

Tekmovala sta na progi Frankfurt-Curich (v Švici) najrunejši brzovlak in zrakoplov (letalo). Prvi je rabil za to pot 8 ur, letalo je pa priletelo že v 2 urah. Ni več daleč čas, ko bomo vse svoje posle opravljali v zrakoplovu.

Sovjeti na Kitajskem.

Kitajski odpor proti tujemu izmogavanju so boljševiki zelo spretno izrabili. Postavili so se na stran zatiranega kitajskega ljudstva, mu pomagali tudi z denarjem, dokler si niso pridobili njegovega srca. Po nekaterih večjih kitajskih mestih so že ustanovili sovjete. Vsa prostrana Kitajska se že nagiba k boljševikom. In tega so zopet krive le zapadne kapitalistične države, ki tepejo ubogo rajo toliko časa, dokler se ne zateče h komurkoli samo, da mu obljubi pomoči.

Skoraj zmrznil v najhujši vročini.

Malce čudno se sliši, pa je le res. A Angliji pritiska na zemljo taka vročina, da ljudje še dihati ne morejo in kar cepajo po tleh. Nek italijanski kuhar v velikem hotelu v Liverpoolu je šel v ledenico po led. Kovinska vrata so se za njim naenkrat sama od sebe zaprla. V ledenici pa je bila tako nizka temperatura, da je ubogi kuhar sredi najbolj vročega junijevega popoldneva začel zmrzovati. Po dolgem iskanju so ga vsega premrzlega našli in peljali v bolnišnico. Kuhar si bo pač to poletje dobro zapomnil.

Ne želi tujega blaga.

Spanceem in Francozom v Maroku se vedno slabše godi. Hoteli so popolnoma zagospodovati nad svobodoljubnimi berberskimi rodovi v severni Afriki, pa jih vstaši potiskajo zmeraj bolj proti morju. Francozom so pa padli še domači komunisti v hrbet, ki so začeli vneto agitirati proti brezpotrebemu prelivanju krvi na afriških tleh. Zato pa zapirajo v Parizu cele trume komunistov radi veleizdaje. Najbrže je pa ljudstvo samo tudi sito velikih bogatinov, ki je podljo v boj za tuje nefrancoske zemlje.

Angleški ministri ob postranski zaslužek.

Znano je, da so imeli ministri na Angleškem navado silno dosti pisati v velike svetovne liste. Svoje članke so si kajpak tudi pustili mastno plačati. Lastniki listov so to tudi radi storili, ne zaradi vsebine člankov, kolikor radi podpisa člankarjev. Poklicni angleški časnikarji so se pa tej razvadi odločno uprli in zahtevali, naj jim ministri z mastnimi svojimi plačami in le s svojimi podpismi pod limonadarskimi članki nikar ne odjedajo kruha. Ministerski predsednik je ugodil tem zahtevam in ministri ne bodo več pisali.

Angleški listi pristavljajo, da so časnikarji s tem mnogo pridobili, pravci pa nič ne izgubili.

Dunaj brez gledališč.

Veseli Dunajčanje so v nevarnosti, da ne bodo imeli prihodnje leto več svojih znamenitih gledališč dvorne drame in opere. Oba zavoda sta imela letos preko 20 milijonov lir zgube.

Boljševiki na Dunaju.

Jugoslovanska vlada je poslala na Dunaj diplomatsko noto, naj Avstrijci malo bolj popazijo, da ne bodo boljševiški agitatorji iz Dunaja dol rovarili proti Jugoslaviji. V Beogradu pravijo, da je na Dunaju središče vse boljševiške propagande za Balkan.

Amerika v dimu cigaret.

Dognali so, da pokade največ cigaret v Ameriki. Na posameznika jih pride vsako leto 628; v Nemčiji 599; v Belgiji 513; v Italiji 284; v Franciji 249; na Švedskem jih pa pokadijo najmanj. Na enega prebivalca jih pride le 184.

Bogat berač.

Pred par dnevi je umrl v občini Badalucco blizu Vidmu nek berač, ki je znal prav spretno pogoditi loterijske številke. Ko so po pogrebu premetavali njegove cape, so našli 17.000 lir v zlatu. Ker nima dedičev, bo vse to bogastvo pripadlo občini. Takih občinskih revežev se ne bi menda nikoder branili.

Mestne novice.

* Po posvetitvi presv. Srcu. Kakor je bilo naznanjeno v »Straži« se je vršila pobožnost v čast presv. Srcu v cerkvi sv. Ivana od 18.—21. junija. Cerkev je bila vedno natlačeno polna, v nedeljo popoldne pa se je vernikov kar trlo. — Posebno navdušenje so pokazali moški, ki so se v obilnem številu udeležili govora v soboto zvečer. Zastopani so bili vsi sloji. Z vidnim zanimanjem so sledili govorniku. Naši priznani vrli pevci so s svojim krasnim petjem nudili udeležencem

Kaj je novega na deželi?

Podgora.

Občinske volitve so prenesli za mesec dni! Za gotove ljudi je namreč položaj nejasen, zato bomo volili šele meseca avgusta. Mi pa že sedaj gotovo vemo, da ne pridejo v starešinstvo možje, ki se zbirajo okrog bivšega komisarja, ker jih ne maramo. Izvolili si bomo tiste, ki so po vsej značajni in dobre Slovence, ne pa fašistovskih priganjačev, ki se nam vsiljujejo. Naše kmetstvo in delavsko ljudstvo bo javno in neodvisno postavilo svoje kandidate, in te bo volilo. Komunisti, ki dobé manjšino, so pripravljeni. Mi gremo tudi lahko vsak čas v boj in k zmagi!

Občinar.

Miren.

Mirensko županstvo naznanja, da je tamkajšnja uprava ob priliki 25. obletnice Nj. V. Kralja Vikt. Emanuela III. sklenila podeliti za Slovensko sirotišče v Gorici znesek 200 L.

(Obrtno-nadaljevalna šola.) Obrtno-nadaljevalna šola v Mirnu zaključila šolsko leto z običajno razstavo dne 29. t. m. ob 10. uri. Vsi domačini, okoličani in meščani so vabljeni, da si ta dan ogledajo izdelke vajencev mirenške obrtne šole, ker bo razstava otvorjena od 10. do 19. ure. S to šolsko razstavo bo združena tudi izložba vseh ženskih in rokotvornih del ljudske šole v Mirnu, ki se zaključila ob 7. uri zvečer s izsrečkanjem nad 100 najlepših izdelkov. Za 1 liro dobi lahko vsak obiskovalec te poučne razstave najlepše žensko ročno delo in najkrasnejši rokotvorni izdelek od umetne okenske zavese do prtnega obročka. Vse mogoče izdelke pridne dekliške ročice z najlepšimi vezninami po lastnih izbranih vzorcih do najbolj praktičnega otroškega perila najda na tej razstavi žensko kritično oko in ukažen gledalec toplo ljubezen naše šole do ročnega dela. Velevažen je ta pouk za naše žentstvo. Vse naše matere, dekleta in deklice iz Mirna, mesta in okolice oglejte si to lepoto in prepričate se koliko dobroto prinaša smoteno žensko ročno delo v naše družine. To je najsijajnejša plesna zabava pridnih rok naših deklic.

res pravi užitek. Bodi jim na tem mestu izražena najsrčnejša zahvala; plačnik pa jim bodi presv. Src. Upamo, da jih bomo zopet imeli v svoji sredi pri sestanku dne 3. julija ob 8. uri zvečer v isti cerkvi sv. Ivana, kamor vabimo vse naše fante in može. Pridite, ne bo vam žal!

Pismo naših ljudi iz Nemške Avstrije.

Weyer (Gor. Avstrija).

Iz okolice Breginja je dosti naših ljudi zaposlenih v Nem. Avstriji kot delavci pri regulaciji hudournikov. Mnogi fantje so pa zelo lahkorniselni. Začeli so nastavljeni okoli Weyerja zanjke za divjačino, kar je strogo prepovedano. V eno tako zanjko bližju neke koče se je vlovil 9letni deček. Drugi otroci so še pravočasno poklicali starše, da so rešili dečka, ki je bil že v nezavesti. Oblastva so seveda začela kaj preizkovati, a niso mogli priti »zanjkarju« na sled. V nedeljo 14. t. m. pa so se nahajali naši delavci v neki gostilni. Ko jim je vino nekoliko zlezlo v glavo, so se začeli prepirati o politiki in ali je prav, da je Hindenburg izvoljen ali ne. Prepir je bil vedno hujši, dokler ni nekdo zavpil iz jeze, kdo je nastavljal pasti. Orožniki pa hop, in so odpeljali v zapor dotičnega Breginjca.

Dvojna lahkorniselnost, da ne rečemo hujšega: navstavljanje pasti in otročje izdajanje, se bo žalostno končala. — Drugič pa kalkšne veselejše novice.

Širite »Goriško Stražo«!

katero blagoslovja vsaka zavedna mati po naših vaseh in gotovi smo, da primeljejo ta dan vse mirenške in okoličanske mamice ves svoj ženski naraščaj v Miren. Rokodelski mojstri in pomočniki bodo s svojim večjim strokovnim izkustvom gledali delo svojih vajencev in bodo gotovo odobrvali delo mirenške obrtno-nadaljevalne in ljudske šole. Zato bodi praznik sv. Petra in Pavla posvečen delu za prosveto naše obrtniške in ljudskošolske mladine. S šolo k prosveti!

Sovodnje.

Dobrodelno udruženje priredi v nedeljo 28. t. m. cvetlični dan. Donos prireditve je namenjen revežem cele občine. Pričakujemo zato z gotovostjo, da bodo vsi premožnejši radodarnostno segli v žep in pridno kupovali cvetlice, da na ta način pomagajo najbednejšim med nami.

Kanalski Lom.

Tukajšnji šol. otroci prireče v nedeljo 28. t. m. ob 3½ pop. šol. veselico z zelo zanimivim sporedom. Vabljeni so vsi ljubitelji otrok.

Vipava.

V nedeljo 28. t. m. priredi »Kat. slov. izobraževalno društvo« v Vipavi Jalenovo dramo v štirih dejanjih »Dom«. Igra se bo vršila v dvorani gospe vdove Hrovatin. Začetek točno ob 4h popoldne. K obilni vdeležbi vabi

Odbor.

Spodnja Idrija.

Kakor drugod je tudi pri nas 18. t. m. napravilo neurje v silnih nalivih ogromno škodo. Mnogim posestnikom je odnesla poplav mnogo zemlje ter zasula njihova polja z gruščem, kamenjem in peskom. Gozdnemu erarju v Idriji je pretrgalo grablje, kjer se ustavljajo drva, tukajšnji posestniki Neži Podobnik je odneslo most. Zemlja v bregovih se je na mnogih mestih vtrgala. Posestniku Francetu Carlu bi bilo kmalu izpodkopalno in odneslo hišo. Okrog hiše je sedaj samo groblje, struga in pesek, prej je bil tam skrbno obdelan vrt. Ubogi mož je ves obupan in ne ve ali bi začel znova obnavljati ali bi vse skupaj pustil in šel.

Solkan.

Na praznik sv. Petra t. j. dne 29. t. m. koj po veliki maši, se bo vršil na dvorišču g. Franko občni zbor Kat. slov. izobražev. društva. Vsi dobro misleči se ujudno vabijo, da se občnega zbora zagotovo udeležijo.

Pečine.

Tudi letos se nam napoveduje le slabo leto. Celo spomlad je deževalo, da smo komaj v sredi maja nasadili spomladanske sadeže. Vrhunec teh nalivov pa je bil za našo planoto pretekli četrtek 18. t. m.; celo popoldne je grom naznanjal nevihto, okoli štirih sim že itak slabim cestam. — Danzalo je kot, da bi se bil oblak utrgal tja do 9. ure zvečer. — Naša polja in njive so grozno prizadeta vsled te povodnji. Seveda ni prizaneslo tudi našim že itak slabim cestam. — Dandane se kopičijo novi davki nad našega kmeta, vrhutega se pa še narava kruto znaša nad nami, v pogibelj — da se res vprašamo, kdo bo obstal? Naši ljudje so tako prizadeti vsled teh nalivov, da bi morala tudi vlada nekoliko odjenjati z vijakom neznosnih davkov. Apeliramo na merodajne kroge, da se zavzamejo pri merodajnih mestih za odpomoč tem neznosnim razmeram.

Ker ravno pišem o teh neurjih naj omenim še sledeče: V naših krajih je navada, da ob hudi uri zvonijo z enim zvonom. Nekateri pripisujejo temu zvonjenju čudežno moč, da zvonjenje odvrača hudo uro od nas. — Kar je verska resnica, to se malo verjame, vraževerstva to pa ja, brez pomisleka. — Vsem nevednežem to-le na srce: Zvoni se ob hudi uri ne zato, da bi zvon hudo uro prepolnil, ker zvon nima te čarovne moči, pač pa zato, da vernikom naznanja zvon hudo uro, in jih kliče k molitvi, da bi Bog odvrnil od nas šibo svoje jeze! Zvona glas ne pomaga, pač pa molitev!

Šturje pri Ajdovščini.

»Slovensko izobraževalno društvo« se najljubneje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da sta se naša koncerta za binkošne praznike tako dobro odnesla. Posebej se zahvaljujemo g. Francu Repiču iz Šturja, ki nam je dal brezplačno prostor na razpolago, »Dramatičnemu krožku« v Ajdovščini, ki nam je brez odškodnine posodil stolice in g. sodniku Vugi za njegovo prijazno spremljevanje na klavirju. Vsem še enkrat: prisrčna hvala!

Podsobotin.

Prijatelj našega lista nam piše: »Zadnje nedeljo okrog poldesetih sem se vračal iz Podsobotina v Gorico. Ko sem dospel mimo gostilne g. Valentinčiča do skupine par hiš, se zaženejo proti meni od leve in desne trije psi z divjim lajanjem. Bil sem prav v skrbeh, da me kakšen popade. Za danes opozarjam samo dotične posestnike, naj imajo svoje pse-čuvaje lepo priklenjene. Če se to ne bo zgodilo in bi se še pripetili taki slučaj, bi bil primoran javiti zadevo na pristojno mesto. Za varstvo hiše mi potrebno, da se pode psi brez nagobčnikov po javnih cestah in ogrožajo mirne potnike. — Opomba uredništva: Se strinjamo z dopisnikom in opozarjamo prizadete, naj pazijo na svoje pse.

Lokovec.

Prosvetno društvo »Kovaški odmevi« v Lokovcu se iskreno zahvaljuje pevskemu zboru bratskega društva »Sloga« iz Loma za prijazno sodelovanje pri veselici. Enako g. kupletniku Fr. Bratužu iz Gorice za podane kuplete.

Naznanja, da se na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija o priliki tukajšnjega cerkvenega shoda ponovi igra »Tri sestre«. Začetek bo ob 4. uri popoldne. Vabi se na obilno udeležbo.

Odbor.**Banjšice.**

Prosvetno društvo »Slavec« na Banjšicah priredi »Javno veselico« na prostem prvo nedeljo v juliju t. j. 5. 7. 1925. Na sporedu bode igra in marsikaj drugega. Ker je tu lep razgled in zdrav zrak, vabi društvo tudi

druga bratska društva. Spored bode naznanjen pozneje.

Iz Marijinega Celja.

V nedeljo 21. junija smo doživeli pri nas zelo vesel dan. V naši božjepotni cerkvi se je vršil sprejem deklet v Marijino družbo in sprejem deklic v Marijin vrtec. Cela duhovnija je bila zbrana v lepi cerkvi pri slovesnem sprejemu. Gospod govornik je v krasnih besedah govoril mladini in staršem besede, ki jih zlepa ne pozabimo. Po sprejemu se je razvila procesija z Marijinim kipom, katerega je blagoslovil č. g. kurat A. Makuc. Med slovesnim zvonjenjem, krasnim petjem in cvetočimi travniki so nosile dekleta Marijin kip, ves okrašen z venci in cvetjem. Iz vse slovesnosti je dihal globoka pobožnost in prisrčna domačnost, ki krasita v izdatni meri naše ljudi.

S posebnim veseljem javljamo, da so ta dan ustanovili Prosvetno društvo naši vrli fantje. Z živim zanimanjem so sledili izvajanjem g. tajnika Prosvetne zveze in odločno sklenili začeti takoj s prosvetnim delom. Pretekla nedelja je pokazala, da ima naša mladina in njeni zaslužni voditelji veliko smisla in veselja za resno in pošteno delo. In to nas v resnici veseli!

Vabilo**k****XIX. rednemu občnemu zboru „Zadružne zveze“ v Gorici**

ki se bo vršil

dne 9. julija 1925 ob 9. in 1/2 pop. v zvezini hiši, Corso Verdi 37 v pritličju na desni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o poslovanju v letu 1924.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Sklepanje o računskem zaključku za leto 1924.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

V slučaju nezadostne udeležbe se bo vršil v smislu § 22., pravil na istem mestu in z istim dnevnim redom pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno, ne oziroma se na število zastopanih članic.

Računi bodo v smislu § 16. pravil od 1. julija t. l. dalje v zvezinem uradu ob navadnih uradnih urah članicam na vpogled.

Zadružni pozdrav!

NAČELSTVO ZADRUŽNE ZVEZE
v Gorici.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija Dr. A. DE FIORI
v GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14
SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Lloyd Sabaud.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

veliki brzoparniki:

»Conte Verde« 16. julija 1925.

»Conte Rosso« 6. avg. 1925.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Maria« 4. avg. 1925.

»Tomaso di Savoia« 18. avg. 1925.

Iz Genove v Buones Aires 19 dni.

v Avstralijo:

»Re d'Italia« 20. julija 1925.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

Dr. Rosato — Idrija

zdravnik - kirurg in zdravnik za porode, bivši asistent glavne bolnice Regina Elena v Trstu.

Ordinira: od 10-11 v zobotehničnem ateljeju, — od 2-3 v svojem zasebnem stanovanju vsako sredo od 9-11 ure v Spodnji Idriji.

Vabilo**na redni občni zbor**

Ljudske posojilnice v Vipavi

ki se bo vršil

v nedeljo dne 5. julija 1925 ob 3. uri
pop. v lastnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računa za leto 1924.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Raznoterosti.

Ako bi bil ta občni zbor nesklepčen, vršil se bo pol ure pozneje drugi, ki bo sklepal brez ozira na števila navzočih članov.

Načelstvo.**Delak in Gomišček**

zaloga pohištva z lastno delavnico

Solkan pri Gorici

se priporočata za dobavo pohištva po najnižjih cenah. Izdelek zajamčen.

Darovi.

Za »Mladiko« (preplačila pri koncertu):
G. kurat Ciril Sedaj, 8 L.; g. Podborsič, 2 L.;
gdč. P. Makuc, 2 L.; g. Rudi Bratuž, 8 L.

N. N., 1 L.; Bitežnik p. n., 4 L.; g. župnik Budin, 6 L.; g. Zamar in Svara, 3 L.; Msgr. Ku-mar, 2 L.; N. N., 1 L.

Za Slovensko sirotišče: Ljudska posojilnica v Bovcu 50 L.; Ajdovka, ki se zanima za Sirotišče 40 L.; Kmečka posojilnica v Števerjanu 50 L. — Srčna hvala!

Za Alojzijevešče: Sl. Centralna posojilnica v Gorici 200 L. Prisrčna hvala!

Za sklad »Goriške Straže« g. N. N. 5 L. Srčna hvala!

Vabilo**na redni občni zbor**

Kmetijska društva v Vipavi

kateri se bo vršil

v NEDELJO dne 5. julija t. l. ob 4. uri
popoldne v prostorih

LJUDSKE POSOJILNICE

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računa za leto 1924.
3. Nadomestne volitve načelstva in nadzorstva.
4. Revizijsko poročilo.
5. Raznoterosti.

Ako bi bil ta občni zbor nesklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drugi, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Načelstvo.

ŽAGO NA PARO V NAJEM, odda takoj Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Vipavi. Reflektant naj se zglašuje osebno.

BIK ŠVICARSKE PASME 16 mesecev star, težak okrog 4 q., potrjen od komisije, je na prodaj. Naslov po ve uprava lista.

POMOČNIKA IN VAJENCA za krojaško obrt sprejme Curk Feliks, krojač, Vipava.

HIŠA NA PRODAJ v Gorici, blizu državne železnice, via Officine št. 28, obstoječa iz 6 prostorov in velikega dvorišča, se proda za Lir 18.000. — Pojasnila se dobijo v Trstu, via Giulia št. 36—38 II. nadstropje, Martin Boltar.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA

r. z. z n. z. v LJUBLJANI - Telefon št. 9

Mestni trg št. 6

obrestuje vloge zelo ugodno in sicer:

vloge, ki jih izplačuje brez odpovedi, po 8%

vloge z eno mesečno odpovedjo, po 10%

vloge s tri mesečno odpovedjo, po 12%

vloge s šest mesečno odpovedjo, po 14%

Jamstvena glavica znaša že nad 11 milijonov dinarjev.

Posojila daje le proti popolni varnosti na vknjižbo in na poroštvo.

~ Inkaso faktur in menie ~ Trgovski krediti ~

Ležišča za krogle

(cuscineti a sfere)

iz delavnic v Villar Perosa. Edino zastopstvo z zalogo za goriško ozemlje:

Pavel Volpi, GORICA, Corso Vittorio Emanuele III. št. 58
garage „FIAT“.

Dobro znana trgovina pri pokritem sadnem trgu

STRUCHEL & PALUDETTO

Gorica - Corso G. Verdi 7 - Gorica

Naznanja svojim odjemalcem, da ima v zalogi mnogo novodošlega blaga za pomladanske in poletne obleke, kakor tudi srajce, kravate, nogavice, naramnice, i.t.d. - na izbero vsem.

Lastna krojačnica. Priporoča se Struchel & Paludetto